

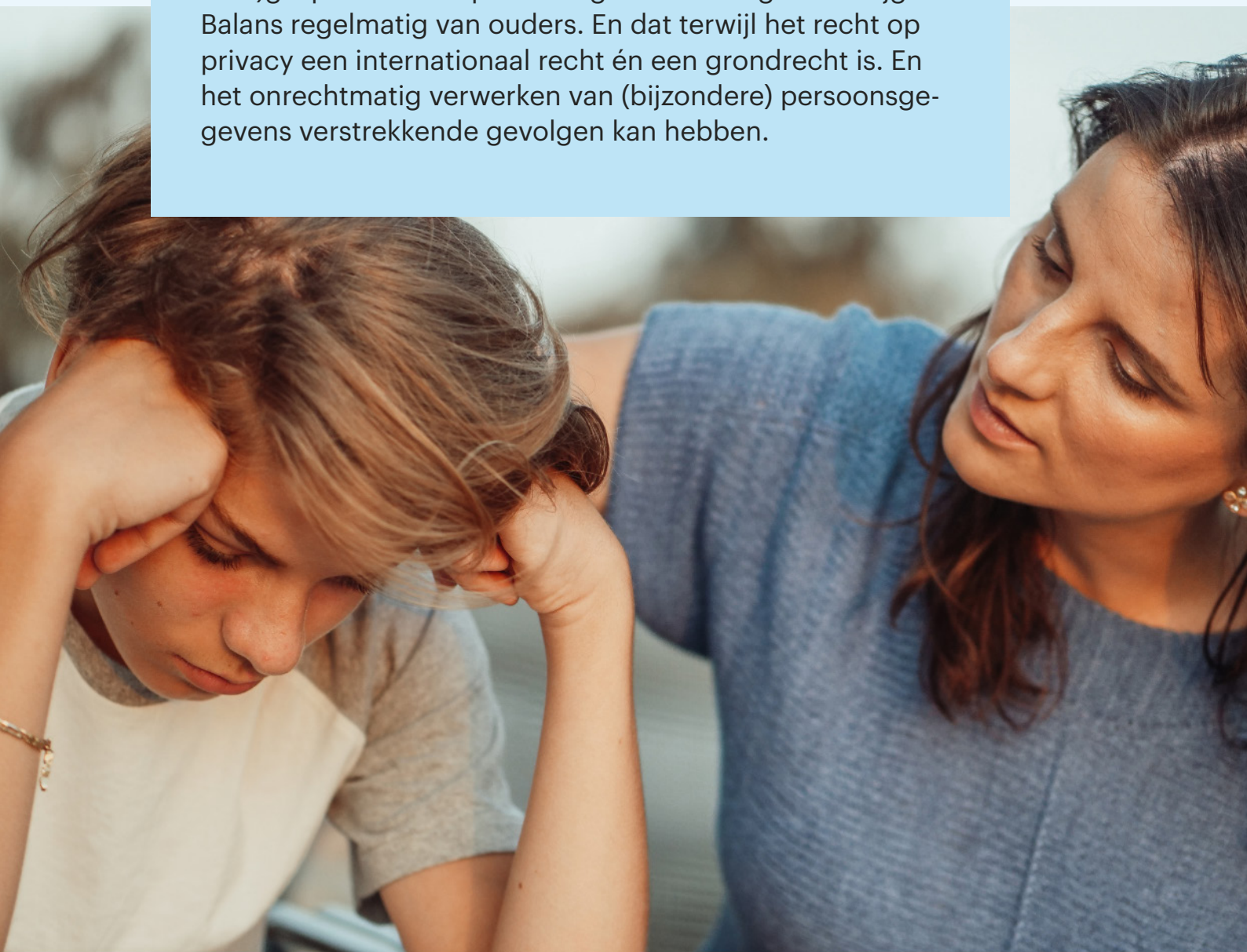
Privacy, een zaak van ouders!?

Worden (bijzondere) persoonsgegevens van ouders en kinderen in het onderwijs en bij het aanvragen van jeugdzorg bij de gemeente voldoende beschermd?

BALANS
Landelijke oudervereniging

www.balansdigitaal.nl

Argeloos bij een gesprek op school aankomen en dan 'overvallen' worden door acht mensen aan tafel. Erachter komen dat de nieuwe school waar je je kind hebt aangemeld, met de oude school over jouw kind heeft gesproken. Scholen of gemeenten die vragen om een kopie van een volledig psychologisch onderzoeksverslag. Ambtenaren van de gemeente die willen aanschuiven bij een (evaluatie-)gesprek met hulpverlening. Dit soort signalen krijgt Balans regelmatig van ouders. En dat terwijl het recht op privacy een internationaal recht én een grondrecht is. En het onrechtmatig verwerken van (bijzondere) persoonsgegevens verstrekkingen gevolgen kan hebben.

VOORWOORD

Op 25 mei 2018 werd de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) van kracht. De AVG heeft de eerder geldende Wbp (Wet bescherming persoonsgegevens) verder uitgebreid en aangescherpt. Ook staan er in de AVG strengere regels en sancties bij het niet naleven van de regels. Maar houdt men zich altijd en overal aan de AVG? Balans onderzoekt dit met onder andere twee enquêtes: één over privacy in het onderwijs en één over privacy bij het aanvragen van jeugdhulp/jeugdzorg bij de gemeente.

PRIVACY, EEN ZAAK VAN OUDERS!?

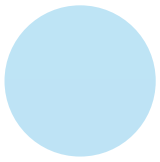
De titel van onze campagne over privacy, met name het gebruik van een uitroepteken én een vraagteken, is zorgvuldig gekozen. Want: is het iets waar ouders zelf op moeten letten – het beschermen van hun eigen privacy en die van hun kinderen? Moet je er als ouder niet op kunnen vertrouwen dat degene die de persoonsgegevens van je kind verwerkt, dit volgens de regels doet? Waarom wél, en waarom niet? In dit rapport geven we hier zo goed mogelijk antwoord op. En doen we aanbevelingen om ervoor te zorgen dat (bijzondere) persoonsgegevens van ouders en kinderen beter worden beschermd.

MOETEN WE NOU ZO MOEILIK DOEN OVER DIE PRIVACY?

Ja, dat moet! Het recht op bescherming van persoonlijke gegevens is een mensenrecht én een grondrecht. Het is vastgelegd in nationale en internationale wetgeving en/of verdragen, zoals de AVG, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM), het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), de Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). We horen het regelmatig: 'Doe niet zo moeilijk!'. Maar als het niet zo belangrijk was, waarom staat dit recht dan in zoveel verdragen en wetten? Hoe er wordt omgegaan met (bijzondere) persoonsgegevens kan gevolgen hebben voor je opleidingskansen, je gezinsleven, je carrière en je woonomgeving. We doen dus niet 'moeilijk' over privacy. We willen alleen dat er zorgvuldig wordt omgegaan met de (bijzondere) persoonsgegevens van onze kinderen en die van onszelf, zoals het hoort.

Wij hebben twee casussen uitgewerkt, waaruit blijkt hoe belangrijk het is om zorgvuldig om te gaan met (bijzondere) persoonsgegevens, in het onderwijs en in de jeugdzorg. En wat de gevolgen kunnen zijn als dat niet gebeurt.

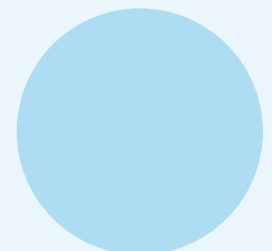
Niet aangenomen op basis van informatie school van herkomst

Dimitri heeft leesproblemen en misschien wel dyslexie. Goed leesonderwijs valt onder de basisondersteuning en dus zou de school hem extra begeleiding moeten bieden. Alleen komt daar steeds niets van terecht. Ondanks vele gesprekken met school, verandert er niets. De leerkracht ziet het probleem niet en vindt dat Dimitri gewoon mee moet doen met de rest van de klas.

Dimitri wordt **gepest**. Hij voelt zich **dom**, klaagt over **buikepijn** en krijgt steeds meer **weerstand tegen school**. Daardoor blijft hij steeds vaker thuis. De ouders van Dimitri gaan op zoek naar een andere school. Ze hebben een goed gesprek, maar vlak voor de overstap krijgen ze te horen dat er toch geen plek is voor Dimitri. Die is natuurlijk erg teleurgesteld en krijgt eigenlijk opnieuw een **klap in zijn gezicht**. De ouders vragen zich af wat er veranderd is...

En dan blijkt dat de oude school contact heeft gehad met de nieuwe school. Allerlei informatie over Dimitri en zijn ouders heeft gedeeld. De ouders weten niet om welke informatie het gaat. Zij krijgen ook het dossier niet – en kunnen zich dus niet verdedigen. Dimitri komt vervolgens thuis te zitten. En zijn ouders krijgen te maken met een melding bij 'leerplicht', omdat de school vindt dat er sprake is van onrechtmatig verzuim.

Geen huis vanwege jeugd- zorgverleden

Thomas en Roos waren dolblij dat ze eindelijk een woning hadden gevonden. Maar de woningbouwvereniging heeft twijfels over de 'woonvaardigheden' van het stel, omdat Thomas een verleden heeft in de jeugdzorg.

Ten eerste: hoe komt de woningbouwvereniging aan deze informatie? Daar gaat het dus al fout. En ten tweede: deze informatie mag helemaal niet gebruikt worden! Maar waar kunnen Thomas en Roos naartoe? Wie lost dit voor hen op?

Uit deze casus blijkt duidelijk het belang van het bewaken van en het zorgvuldig omgaan met (bijzondere) persoonsgegevens.

Het hele artikel van Hart van Nederland lees je via [deze link](#).

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	03
Resultaten enquêtes	08
• Toestemming en noodzaak verwerken (bijzondere) persoonsgegevens	
• Persoonsgegevens delen tijdens gesprekken	
• Inzage dossier	
Steekproef vindbaarheid Functionaris Gegevensbescherming (FG)	14
Wie houden er toezicht op het recht op privacy?	15
Ondersteunende organisaties voor het onderwijs en gemeenten	16
Conclusies	17
Aanbevelingen	18

COLOFON

Rapportage van Balans, vereniging voor ouders
Februari 2024

INITIATIEF ONDERZOEK EN OPSTELLEN ENQUÊTE: Karin Kooreman

ANALYSE: Karin Kooreman en Joli Luijckx

TEKST EN REDACTIE: Karin Kooreman en Joli Luijckx

EINDREDACTIE EN OPMAAK: Jurgan Breeman en Merel Heeris

MET MEDEWERKING VAN: Mr. Willem van der Voet en iedereen die de enquête heeft ingevuld en/of de informatie over de enquêtes heeft helpen verspreiden.

RESULTATEN ENQUÊTES

Analyse van de resultaten van de enquêtes op 1 januari 2024.

24 augustus 2023 zette Balans twee enquêtes over privacy van ouders online. Eén daarvan ging over de ervaring met privacy van kinderen/jongeren en ouders die jeugdhulp/jeugdzorg hadden aangevraagd bij de gemeente. Deze enquête is 104 keer ingevuld. De andere vragenlijst ging over de naleving van privacy van kinderen/jongeren en ouders in het onderwijs. Deze is 147 keer ingevuld.

Het begrip privacy is heel breed en de wetgeving eromheen is uitgebreid. Daarom beperkten wij ons in de enquêtes tot de volgende zes aandachtsgebieden:

- Toestemming
- Bijzondere persoonsgegevens
- Noodzaak verwerken persoonsgegevens
- Delen van gegevens met derden
- Privacy tijdens gesprekken
- Inzage dossier

Had het niet delen van het (volledige) psychologische rapport gevolgen voor het wel of niet verlenen van hulp of ondersteuning? "Ja", antwoordde 42% van de ouders die hun ervaringen in het onderwijs met ons deelden. Bij het aanvragen van jeugdhulp lag dit percentage nog hoger: 53%. Bij zowel onderwijs als jeugdzorg wist 25% van de respondenten niet of het gevolgen zou hebben als het psychologische rapport niet werd gedeeld.

42%

Ja", antwoordde 42% van de ouders die hun ervaringen in het onderwijs met ons deelden. Bij het aanvragen van jeugdhulp lag dit percentage nog hoger: 53%.

Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt als dat noodzakelijk is en als er een grondslag voor is. De AVG noemt zes grondslagen. Eén van die grondslagen is 'toestemming'. Toestemming moet 'vrijelijk en ondubbelzinnig' worden gegeven. Je moet dus niet onder druk worden gezet (of je onder druk gezet voelen!) om toestemming te geven. Ook moet duidelijk zijn om welke gegevens het precies gaat, waarom deze precies nodig zijn, en wie de gegevens kan bekijken

TOESTEMMING EN NOODZAAK VERWERKEN (BIJZONDERE) PERSOONSgegevens

Ouders geven aan dat scholen en gemeenten over het algemeen veel (bijzondere) persoonsgegevens van ouders en kinderen bezitten. Zoals informatie van een jeugdhulpverlener, een jeugd- en gezinsteam, de schoolarts, en medische informatie. Maar ook gegevens over het opleidingsniveau van de ouders, hun financiële situatie, seksuele voorkeur en gezinssamenstelling. Daarnaast valt op dat veel professionals toegang hebben tot deze informatie - ook als deze professionals, voor zover dat voor ouders duidelijk is, de gegevens niet nodig hebben om hun taak te kunnen uitvoeren. Bij het grootste deel van de verwerkte persoonsgegevens is géén toestemming gevraagd voor de verwerking. De AVG stelt ook eisen aan het vragen om toestemming, en het is de vraag of daar altijd aan wordt voldaan. In een groot deel van de gevallen verzoekt de school of gemeente inzage in een psychologisch rapport, of men eist dit zelfs - terwijl zo'n rapport valt onder de categorie 'bijzondere persoonsgegevens' die in de AVG juist extra worden beschermd. De verwerking hiervan is verboden, tenzij er sprake is van een wettelijke uitzondering op dit verbod.

Het is voor ouders lang niet altijd duidelijk of het verwerken van de betreffende persoonsgegevens wel noodzakelijk is. Dat geldt zowel in het onderwijs als bij het aanvragen van jeugdzorg bij de gemeente. En als het gaat om bijzondere persoonsgegevens: wat is dan de wettelijke uitzonderingsgrond op basis waarvan deze gegevens mogen worden verwerkt? Ook dat is bij ouders vaak niet bekend. In elk geval worden ouders hierover vaak niet volledig of niet juist geïnformeerd. Dat geeft aan dat in de praktijk meestal (ook) niet wordt voldaan aan de eisen die gesteld zijn aan het geven van toestemming. Ouders voelen zich vaak verplicht om (bijzondere) persoonsgegevens te laten verwerken, hoewel de noodzaak, de grondslag en (bij bijzondere persoonsgegevens) de wettelijke uitzonderingsgrond lang niet altijd duidelijk zijn. Het stellen van voorwaarden aan bijvoorbeeld plaatsing op een school of het toekennen van een aanvraag om jeugdzorg, maakt het bovendien al onmogelijk om toestemming 'vrijelijk' te geven.

Bijzondere persoonsgegevens zijn gegevens die zó privacygevoelig zijn dat de verwerking hiervan een grote(re) impact op iemand kan hebben. Bijvoorbeeld gegevens over iemands (medische) gezondheid, geloofsovertuiging of politieke voorkeur.

PERSOONSgegevens DELEN TIJDENS GESPREKKEN

Uit de enquêtes blijkt dat het heel gangbaar is om (bijzondere) persoonsgegevens van ouders en kinderen te bespreken tijdens overleggen rondom het organiseren van passend onderwijs of het aanvragen van jeugdzorg bij de gemeente. Dat gebeurt ook wanneer er externe personen of organisaties bij een overleg zijn -zonder dat dit van tevoren bekend is gemaakt en/of hier toestemming voor is gevraagd aan de ouders. En er worden bijzondere gegevens besproken terwijl niet duidelijk is of dit wel noodzakelijk is en op welke grondslag uit de AVG het is gebaseerd. Verder zijn er vaak geen duidelijke procedures om toestemming te vragen voor het delen/verwerken van persoonsgegevens. Of er is wel een procedure, maar deze wordt niet nageleefd. Er wordt dan bijvoorbeeld toestemming gevraagd met een standaardformulier dat niet voldoet aan de eisen van de AVG. Geregeld worden er ook gesprekken gevoerd zonder dat de ouders hier überhaupt bij aanwezig zijn. Ook via e-mail en telefonisch worden persoonsgegevens gedeeld, maar hier hebben we in deze enquêtes niet specifiek op doorgevraagd.

50%

In het onderwijs had 50% van de externe gespreksdeelnemers inzage in het dossier

29%

waarvan 29% zónder toestemming

36%

36% van de respondenten weet niet of er inzage was.

INZAGE DOSSIER OUDERS/JONGEREN

Uit de resultaten van de onderwijsenquête blijkt dat meer dan de helft van de ouders die het dossier hebben opgevraagd, dit ook hebben ontvangen. Alleen was het dossier in 40% van de gevallen onvolledig, kreeg 7% van de ouders het te laat en kreeg 30% het helemaal niet.

Uit de enquête over het aanvragen van jeugdzorg blijkt, dat maar 21% van de ouders het volledige dossier heeft ontvangen. In 42% van de gevallen kregen ouders een onvolledig dossier en 6% kreeg het dossier te laat. Ongeveer 31% ontving het dossier helemaal niet, ook al hebben ouders daar volgens de wet wél recht op.

Lees meer over Privacy op onze website:

<https://balansdigitaal.nl/privacy>

Iedere instantie die persoonsgegevens verwerkt, moet zich (onder andere) houden aan het 'noodzakelijkheidsbeginsel'. Er mogen niet méér persoonsgegevens worden verwerkt dan voor het doel noodzakelijk is. Er moet worden gestreefd naar zo min mogelijk uitwisseling van gegevens.

OPMERKINGEN VAN OUDERS OP VRAGEN IN DE ENQUETE

'We hebben meerdere keren te maken gehad met onaangekondigde deelnemers aan een mdo op school.'

'Ik werd overvallen door: school-arts, leerplichtambtenaar, samenwerkingsverband die er opeens bij waren. Dacht dat het zo hoorde maar was wel geschrokken.'

'Schriftelijk, maar als algemene vraag en niet gespecificeerd om welke gegevens het ging.'

'Mondeling tijdens het overleg.'

'Op zo een formulier of de gegevens gedeeld mogen worden. Maar wat precies gedeeld is dat weet ik niet.'
'Toestemmingsformulier wat tijdens startgesprek aan het begin van het schooljaar onder je neus geduwd wordt.'

'Dat hebben ze niet gedaan. Men vond het normaal externe partijen in de cc mee te nemen.'

'Formulier met gegevens ondertekenen. Zonder dat geen hulp.'

'Wij moesten een standaardformulier invullen waar de organisaties werden genoemd waar ze contact mee hebben, er werd niet aangegeven waar het om ging en welke informatie gevraagd werd.'

**HOE HEEFT DE SCHOOL/GEMEENTE GEVRAAGD OM
TOESTEMMING VOOR HET DELEN VAN
PERSOONSgegevens MET DERDEN?**

STEEKPROEF VINDBAARHEID FUNCTIONARIS GEGEVENSBESCHERMING (FG)

Iedere organisatie die op grote schaal (bijzondere) persoonsgegevens verwerkt, moet volgens de AVG een Functionaris Gegevensbescherming (FG) in dienst hebben. Voor overheidsinstanties en publieke organisaties (zoals een gemeente) is dit altijd verplicht. Ook moet het makkelijk zijn om – rechtstreeks – contact op te nemen met de Functionaris Gegevensbescherming.

Om de gemiddelde vindbaarheid van de FG te checken, deed Balans een steekproef bij in totaal 41 scholen in 4 provincies: Groningen, Friesland, Drenthe en Flevoland. Balans bekeek de websites/schoolgidsen van deze scholen, en dat liet een vrij eenduidig beeld zien. De meeste scholen (dan wel overkoepelende schoolbesturen) hebben een Functionaris Gegevensbescherming. De informatie is alleen wel lastig vindbaar. Het is essentieel om te weten waar je naar zoekt en waar je ongeveer moet zoeken. Vaak staan er namelijk lange stukken tekst met taai informatie over de AVG op de website of in de schoolgids, maar zijn de contactgegevens van de FG niet makkelijk te vinden.

Lees meer over Privacy op onze website:
<https://balansdigitaal.nl/privacy>

WIE HOUDEN ER TOEZICHT OP NALEVING VAN HET RECHT OP PRIVACY?

AUTORITEIT PERSOONSgegevens

In de AVG staat dat elke lidstaat van de Europese Unie (EU) een privacy-autoriteit moet hebben die onafhankelijk toezicht houdt op het gebruik van persoonsgegevens. In Nederland is dat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft de volgende taken:

- Toezicht houden
- Advisering
- Voorlichting, informatieverstrekking & verantwoording
- Internationale taken

KLACHTEN

Bij de AP kun je een klacht of tip indienen over de verwerking van je persoonsgegevens door een bepaalde organisatie. De AP is niet verplicht om elke klacht even uitgebreid te onderzoeken. De AP laat degene die de klacht heeft ingediend binnen drie maanden weten wat de voortgang en het resultaat van het onderzoek zijn.

Goed om te weten: de AP moet zich houden aan de Algemene wet bestuursrecht.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS

Kort samengevat, moet de Inspectie van het Onderwijs toezien op de naleving van in onderwijswetten gegeven voorschriften, en op de kwaliteit van het onderwijs. De Inspectie houdt dus geen toezicht op de privacywetgeving. Wel hebben de Inspectie en de Autoriteit Persoonsgegevens afspraken gemaakt over hun samenwerking. Zij hebben deze vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Hier vind je informatie over de samenwerkingsovereenkomst.

ONDERSTEUNENDE ORGANISATIES VOOR HET ONDERWIJS EN GEMEENTEN

INFORMATIEBEVEILIGINGSDIENST (IBD)

De IBD, Informatiebeveiligingsdienst, is een onderdeel van de VNG, de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten. De IBD ondersteunt gemeenten op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.

KENNISNET

Kennisnet is de publieke organisatie voor onderwijs en ict. Kennisnet zorgt voor een landelijke ict-basisinfrastructuur, adviseert de sectorraden en deelt kennis met het primair en voortgezet onderwijs en het mbo.

Voor zowel IBD als Kennisnet geldt, dat de nadruk ligt op de beveiliging van (online) informatie. Beide organisaties richten zich vooral op 'digitale weerbaarheid' en beveiliging tegen cyberaanvallen. Minder aandacht is er voor het onzorgvuldig omgaan met (bijzondere) persoonsgegevens door onderwijsprofessionals, ambtenaren en professionals waar gemeenten en scholen mee samenwerken – of dat nu komt door een gebrek aan kennis of een zich onvoldoende bewust zijn van het belang. Dit is dan ook direct een verbeterpunt.

Bijzondere persoonsgegevens zijn gegevens die zó privacygevoelig zijn dat de verwerking hiervan een grote(re) impact op iemand kan hebben. Bijvoorbeeld gegevens over iemands (medische) gezondheid, geloofsovertuiging of politieke voorkeur.

CONCLUSIES

Ouders zijn van mening dat gemeenten en scholen te veel (bijzondere) persoonsgegevens verwerken zonder dat dat noodzakelijk is, zonder dat er een grondslag voor is, zonder dat er sprake is van een uitzondering die het verwerken toestaat – en/of zonder dat aan ouders en kinderen/jongeren duidelijk is gemaakt waarom.

Verder leiden wij uit de enquêteresultaten af dat er sprake is van:

- een gebrek aan deugdelijke informatievoorziening aan ouders en jongeren
- een gebrek aan kennis van de privacywetgeving bij professionals, waardoor de privacywetgeving vaak ook niet wordt gevolgd
- een gebrek aan bewustzijn van het belang van het volgen van de privacywetgeving

Daar komt nog bij dat ouders hun toestemming voor het delen van (bijzondere) persoonsgegevens vaak niet 'vrijelijk' kunnen geven, omdat zij in een afhankelijke positie verkeren bij hun aanvraag van jeugdzorg of passend onderwijs.

Dit alles zorgt voor een vérgaande en onacceptabele inbreuk op het recht op privacy van kinderen en ouders vaak zonder dat hier een noodzaak of grondslag voor is. Ook concluderen wij dat het recht op inzage geregeld wordt geschonden en daarmee ook het recht op verwijdering en/of correctie van de persoonsgegevens.

De verwerker van de persoonsgegevens is er verantwoordelijk voor dat dit zorgvuldig en op de juiste wijze wordt gedaan. In de praktijk gebeurt dit echter vaak niet en moeten ouders dit zelf bewaken. Maar als ouders zich beroepen op de regels rondom privacy, wordt dit hen vaak verweten. Zij worden bestempeld als 'lastig', en niet zelden worden zij vervolgens nog meer onder druk gezet om gegevens te delen. Dit terwijl het gaat om een wettelijk recht, en niet om een 'gunst' die wordt gevraagd.

De rol en taak van de Functionaris Gegevensbescherming is nog erg onbekend. Ook zijn de contactgegevens van deze functionaris vaak moeilijk te vinden. Organisaties die scholen (schoolbesturen) en gemeenten ondersteunen met informatie en materialen, zijn nauwelijks gericht op het uitbreiden van kennis, bewustwording en bescherming van persoonsgegevens in de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden van onderwijsprofessionals, ambtenaren en hun samenwerkingspartners.

AANBEVELINGEN

1. Verbeter de bewustwording van (het belang van) het recht op privacy bij ouders en kinderen en jongeren zelf. Bijvoorbeeld door middel van een campagne, het verplichten van (extra) aandacht hiervoor in de schoolgids, via de (G)MR en door het ontwikkelen én verspreiden van begrijpelijk en toegankelijk informatiemateriaal.
2. Maak protocollen waarin wordt aangegeven hoe belangrijk het is om heel specifiek te kijken naar welke persoonsgegevens noodzakelijk zijn. En ook naar de manier waarop die informatie het beste kan worden verkregen. Als er specifiek wordt aangegeven welke informatie nodig is en waarvoor deze bij kinderen en ouders zélf wordt opgevraagd, in plaats van (zonder toestemming en/of overleg) bij een derde, dan geeft dit kinderen en ouders meer vertrouwen. Dit komt de relatie en de samenwerking tussen ouders en school en/of de gemeente ten goede. Ondersteunende organisaties zoals de IBD en Kennisnet kunnen een rol spelen in de ontwikkeling van dit soort protocollen. Een uitstekend voorbeeld van informatiemateriaal is de NVO Handreiking 'Zorgvuldig verstrekken van persoonsgegevens aan gemeenten bij jeugdhulp'.
3. Zorg voor een cultuuromslag als het gaat om het bewaken van de privacy. Verander de houding richting ouders die – terecht – de privacy van hun kind bewaken. De AVG staat het uitvoeren van taken niet in de weg. Het volgen van de AVG vraagt wel kennis, bewustwording en zorgvuldigheid.
4. Zorg dat de werkgever, als eindverantwoordelijke, de kennis van professionals over privacy vergroot. Hier ligt dus een taak voor de gemeenten en de schoolbesturen. Zij moeten ervoor zorgen dat hun medewerkers de kennis en de middelen hebben om hun taken op de juiste manier uit te voeren, met inachtneming van de privacywetgeving. Organisaties zoals IBD en Kennisnet kunnen hierbij helpen. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van (online) trainingen voor medewerkers/ambtenaren, die regelmatig moeten worden gevolgd. De juiste naleving van privacywetgeving zit immers maar voor 20% op organisatie en techniek, en voor 80% op kennis en bewustwording bij medewerkers!
5. Maak van privacy een terugkerend gespreksonderwerp. Bijvoorbeeld tijdens teamvergaderingen, studiedagen of bij andere vormen van deskundigheidsbevordering.
6. Ook rondom het bespreken van sociale veiligheid en het ontwikkelingsperspectief (OPP) constateerde Balans problemen rondom de communicatie tussen ouders en professionals (zie hiervoor ons rapport De stem van ouders in passend onderwijs uit 2022). Investeer in gesprekstechnieken van professionals in het onderwijs en de gemeente in het algemeen.
7. Breng het onderwerp privacy onder de aandacht van vertegenwoordigers van leerlingen, studenten, cliënten en hun ouders, zoals cliëntenraden en medezeggenschapsraden.

8. Verbeter de rol en positie van de Functionaris Gegevensbescherming en maak deze gemakkelijker vindbaar en benaderbaar. Maak bijvoorbeeld een aparte lijst met contactgegevens van belangrijke functionarissen waaronder de FG, de klachtenfunctionaris, de vertrouwenspersoon, de pestcoördinator enz.
9. Verbeter het toezicht op de naleving van de privacywetgeving. De Autoriteit Persoonsgegevens zou extra aandacht moeten hebben voor klachten en signalen rond het niet naleven van privacywetgeving in het onderwijs en bij het aanvragen van jeugdhulp/jeugdzorg, door klachten vaker en sneller te behandelen en te analyseren.
10. Stel een aparte Autoriteit Persoonsgegevens in voor het bewaken van de privacy van kinderen en jongeren. Al in mei 2023 stemde een meerderheid van de Tweede Kamer voor het oprichten van een aparte Autoriteit Persoonsgegevens voor kinderen. Dat was vooral vanwege de risico's die er zijn rond de persoonsgegevens van kinderen bij het gebruik van social media. Maar ook het verzamelen van (bijzondere) persoonsgegevens van kinderen in het onderwijs en de jeugdzorg, kan een enorme invloed hebben op hun latere leven. Bijvoorbeeld als het gaat om onderwijs- en carrièremogelijkheden en de toegang tot (woon)voorzieningen. Zie de voorbeeldcasus in dit rapport, over de jongvolwassenen die geen woning kregen toegewezen vanwege hun jeugdzorgverleden.

De enquêtes met de resultaten waarmee we dit rapport opstelden, zijn gesloten. Balans blijft de status van de naleving van de privacywetgeving volgen. Daarom maakten we nieuwe enquêtes, die kunnen worden ingevuld.

[Link enquête privacy bij het aanvragen van jeugdhulp/-zorg bij de gemeente.](#)

[Link naar de enquête over privacy in het onderwijs](#)

Privacy een zaak van ouders!

Ja! Ook kinderen hebben recht op privacy, onder andere op grond van artikel 16 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Daarom heb je als ouder het recht én de plicht de privacy van je kind te bewaken.

Privacy, een zaak van ouders?

Ja! Helaas blijkt (ook) uit ons onderzoek dat het nog lang niet altijd goed gaat met het verwerken van (bijzondere) persoonsgegevens van kinderen. Daarom is het belangrijk dat ouders het recht op privacy van hun kind goed bewaken.